

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16” ไม่เกิน 20 หน้ากระดาษ A4

1. บทสรุปโครงการ (โครงการจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น แก้ปัญหาหรือพัฒนาอะไร ดำเนินการอย่างไร และได้รับผลสำเร็จอย่างไร โดยนำผลสรุปจากโครงการมาเขียนให้ชัดเจน)

ตามที่มีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีภารกิจในการทำงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในพันธกิจหลัก และได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จวบจนในปีพุทธศักราช 2567 ได้ก้าวสู่ 100 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน ในการดำเนินงานนั้นมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำงาน ทั้งการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย คือ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงยังกำหนดให้การทำงานพัฒนาชุมชนนั้นต้องมีความร่วมมือในทุกภาคส่วน ทั้งภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และ ภาคชุมชน ในมหาวิทยาลัยฯ ต้องมีการดำเนินงานบูรณาการทั้งหน่วยงานภายใน นักศึกษา บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และต้องบูรณาการกับพันธกิจอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น การเรียนการสอน และการวิจัย นั้น

ในการดำเนินงานมีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บทบาทหน้าที่และการทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในการพัฒนาชุมชนมีคุณค่าและเกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจน ในการนี้เพื่อให้เกิดการจัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของการดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้เขียนจึงได้จัดทำผลงานเข้าประกวด ในหัวข้อ “รูปแบบการดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” นี้ขึ้น ทั้งนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานชิ้นนี้จะช่วยให้คณะทำงานโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสามารถเข้าใจรูปแบบการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กร ก่อให้เกิดเป็น “บริการวิชาการที่มีคุณภาพจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม” ได้ โดยอาศัยความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ทางวิชาการผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนและสังคมบนฐานความคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน การดำเนินโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ลงพื้นที่ทำงานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับท้องถิ่นหรือผู้เกี่ยวข้องได้เพื่อวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ผลลัพธ์ที่ตามมาพบว่าได้มีการขยายผลจากหมู่บ้านที่เป็นต้นแบบสู่หมู่บ้านอื่น ๆ จนสามารถเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการทำงาน มีจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนบ้านไร่มะขาม ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตสร้างเศรษฐกิจที่ดี ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น พ้นจากการเป็นหนี้สินนอกระบบและเป็นชุมชนต้นแบบให้กับชุมชนอื่น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรีได้เข้ามาศึกษาตัวอย่างกระบวนการดำเนินงานโรงสีแห่งความสุข ซึ่งเป็นโรงสีของชุมชนอันจะนำไปสู่การพัฒนาด้านอาชีพและเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ด้านสังคม ชุมชนบ้านโค้งตาบง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ได้นำความรู้ทางด้านภูมิสังคม ด้านหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ร.9 มาประยุกต์ใช้ และยุทธศาสตร์พระราชทาน คือ รู้ รัก สามัคคี ทำให้หมู่บ้านโค้งตาบง เป็นหมู่บ้านที่เกิดจากการรวมกันของคนหลายกลุ่มที่เกิดความแตกแยก มีปัญหาในเรื่องของการอยู่ร่วมกัน สามารถใช้โมเดล “โค้งตาบงโมเดล” จากการบริหาร

ต่างๆ ของชุมชน จนชุมชนได้รับยกย่องให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชนะเลิศอันดับที่ 1 ของประเทศ สามารถให้คนในชุมชนเกิดความรู้รักสามัคคีและสามารถยกระดับเศรษฐกิจตามที่วางเป้าหมายไว้

3. ด้านศิลปวัฒนธรรม บุรณาการองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหาโดยภาพรวม นำไปกำหนดให้ชุมชนบ้านหนองจอก ตำบลหนองจอก อำเภอนายาย จังหวัดเพชรบุรี เป็นหมู่บ้านแห่งการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมโดยใช้แนวคิดการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา ทำไปพร้อมกันโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชน โรงเรียน นักศึกษา ผู้นำชุมชน และวัด โดยใช้หลักการ “บวร” อันหมายถึง “การนำสถาบันหลักในชุมชนมาเป็นกลไกในการพัฒนาและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนา ตัดสินใจแก้ปัญหาตนเองและชุมชน กำหนดแผนแม่บทชุมชนด้วยการร่วมกันคิด สร้างและบริหารจัดการชุมชนของคนในท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นเจ้าของ” เข้ามาดำเนินการ จนทำให้ชุมชนบ้านหนองจอก เป็นชุมชนท่องเที่ยวอันดับที่ 1 ของจังหวัดเพชรบุรี

4. ด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา ตำบลนายาย จังหวัดเพชรบุรี ใช้องค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม เข้าไปบริหารจัดการร่วมกับประชาชนในพื้นที่ วางระบบแก้ไขปัญหายยะล้นชุมชน แก้ไขปัญหาการที่ทุกคนปล่อยวาง ไม่ใช้หน้าที่ของตนเอง ให้ทุกคนกลับมารวมตัวกันมองเห็นปัญหาและวางแผนในการแก้ไขปัญหายยะได้อย่างเป็นระบบ จนในขณะนี้ทำให้ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนาเป็นชุมชนแรกของจังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่มีถังขยะ โดยนำขยะทุกชิ้นเข้าสู่กระบวนการในการวางแผนการบริหารจัดการ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา เป็นชุมชนที่ชนะเลิศอันดับที่ 1 ของภาคกลาง และได้รับรางวัลผู้นำชุมชนดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี คว้ามแชมป์ 4 ปีต่อเนื่อง “มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” ประจำปี 2564 - 2567 (Sustainable Community Development University Rankings : SCDUR) เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ จัดอันดับโดยมูลนิธิเพื่อการส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย และมีผลการจัดอันดับ THE IMPACT RANKING 2024 อันดับที่ 1 ของกลุ่มราชภัฏตะวันตก อันดับที่ 2 ของกลุ่มราชภัฏ อันดับที่ 21 ของประเทศ และอันดับที่ 801-1000 ของโลก จาก 1,963 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ยังคงเดินหน้าในการทำงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ต่อเติมในส่วนที่ชุมชนยังขาด ต่อยอดในส่วนที่ชุมชนมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ภายในปี 2570 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านอาหาร การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์สุขภาพด้วยการบูรณาการศาสตร์และสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี บริหารจัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นแบบ Function Based เป็นหลัก กล่าวคือ มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่แต่ละคณะรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่บริการของแต่ละคณะรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เลือกพื้นที่เป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาให้กับชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้แต่ละคณะรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะรับผิดชอบในการประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนที่ลงพื้นที่ และมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยการประสานความร่วมมือทางวิชาการและปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กับ จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 8 คณะในมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 8 อำเภอในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอบ้านลาด อำเภอบ้านแหลม อำเภอนายาย อำเภอแก่งกระจาน อำเภอเขาย้อย

อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอชะอำ ลงนามความร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี และนายอำเภอ ทั้ง 8 อำเภอในจังหวัดเพชรบุรี ในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประสานความร่วมมือทางวิชาการ และยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนร่วมกัน อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้มอบหมายให้ รองอธิการบดีงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนเป็นผู้กำกับดูแลในภาพรวมของมหาวิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยประสานงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ในส่วนของการขับเคลื่อนประสานงานชุมชนท้องถิ่น วิเคราะห์ กำกับติดตามและประเมินผลกระทบทางสังคม รวมถึงจัดทำรายงานผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นประจำปี เสนอต่อองค์มนตรี คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารมหาวิทยาลัยรับทราบ ยกเว้นโครงการ พัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับทุนวิจัยจากทั้งภายในและภายนอก มอบหมายให้รองอธิการบดีงานด้านยุทธศาสตร์ การวิจัย นวัตกรรม นโยบายและแผน และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเป็นผู้กำกับ ติดตามในภาพรวมและรายงานตรงต่ออธิการบดี และตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 บัญญัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน เป็นที่พึ่งพิงของท้องถิ่น โดยมีบทบาทสำคัญในการยกระดับการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรีจึงได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่คุณภาพมาตรฐานสากลและสอดคล้องตามแนวทาง แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งกำหนดให้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมี 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู ยุทธศาสตร์การยกระดับ คุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

อนึ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้รับงบประมาณจัดสรรเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 9 โครงการหลัก งบประมาณรวมทั้งสิ้น 45,000,000 บาท โดยโครงการที่ 1-8 เป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ส่วนโครงการที่ 9 เป็น โครงการตามบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่

- 1) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
- 2) โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์
- 3) โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน
- 4) โครงการชุมชนดิจิทัล (Digital Community) เพื่อรองรับสังคมศตวรรษที่ 21
- 5) โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก
- 6) โครงการยกระดับนวัตกรรมชุมชนด้วยกระบวนการวิศวกรรมสังคม
- 7) โครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่อการยกระดับชุมชนสู่สากล
- 8) โครงการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน
- 9) โครงการเพิ่มศักยภาพชุมชน Soft Power บนฐานอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 10) โครงการตามบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาให้ชุมชนและท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และยั่งยืน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้แก้ปัญหา ทั้งในระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ซึ่งศาสตร์พระราชาที่ทุกโครงการน้อมนำมาใช้ คือ เข้าใจ

เข้าถึง และพัฒนารวมทั้งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทุกโครงการคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี นับว่าเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขจัดความยากจน และลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน เป็นพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชาติเกิดการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถชุมชนยั่งยืนผ่านศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเพื่อเกิดชุมชนต้นแบบแห่งการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพชีวิตฐานรากของชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยใช้หลักการทำงาน (PBRU Engagement) ได้แก่ ดำเนินการแบบมีส่วนร่วม (Partnership) มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual-Benefit) เรียนรู้แลกเปลี่ยนร่วมกัน (Scholarship) และเกิดผลกระทบต่อสังคม (Social Impact) ผลประโยชน์ที่ได้จะทำให้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถทำงานพัฒนาตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน รวมถึงคณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรสามารถลงพื้นที่เพื่อทำงานรับใช้สังคมได้

3. วัตถุประสงค์ของโครงการและตัวชี้วัด

1. เพื่อแสดงศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในการดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือแบบจตุรภาคี (รัฐ เอกชน ชุมชน มหาวิทยาลัย) โดยการบูรณาการองค์ความรู้จากการบริการวิชาการเพื่อต่อยอดสู่การบริหารจัดการความรู้และพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
3. เพื่อเกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากรูปแบบการดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความสอดคล้องวัตถุประสงค์กับตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดโครงการ	ค่าเป้าหมาย
1. เพื่อแสดงศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในการดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือแบบจตุรภาคี (รัฐ เอกชน ชุมชน มหาวิทยาลัย) โดยการบูรณาการองค์ความรู้จากการบริการวิชาการเพื่อต่อยอดสู่การบริหารจัดการความรู้และพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต	1. ระดับความสำเร็จของโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	
	1.1) รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10
	1.2) จำนวนแผนงาน/โครงการเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบล	5 ตำบล
	1.3) ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต	5 นวัตกรรม
	1.4) ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการพัฒนา	8 ผลิตภัณฑ์
	1.5) จำนวนผู้ยื่นผลงานทางวิชาการการรับใช้สังคม	8 คน
	1.6) ร้อยละความพึงพอใจรวม (GVH) ของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ	ร้อยละ ≥ 41
	1.7) โครงการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน/มีประโยชน์ต่อชุมชน	ร้อยละ 80

ความสอดคล้องวัตถุประสงค์ กับตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดโครงการ	ค่าเป้าหมาย
3. เพื่อเกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากรูปแบบ การดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี รับใช้สังคมมุ่งสู่เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน	1.8) รายงานการประเมินผลกระทบทางสังคม จากการลงทุน (SROI)	1 รายงาน
	1.9) แผนการจัดการความรู้ด้านบริการวิชาการ สู่สังคม	จำนวน 1 แผน

4. ขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินงานตามหลัก PDCA

กลไกและกระบวนการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ระดับมหาวิทยาลัยและจังหวัด ประกอบด้วยคณะกรรมการระดับอำเภอ คณะกรรมการหนุนเสริมการทำงานของมหาวิทยาลัย และจังหวัด ผู้จัดการชุมชน คณะกรรมการพิจารณางบประมาณและข้อเสนอโครงการฯ ภาควิชาการช่วยพันธมิตร ในการทำงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น โดยมีรองอธิการบดีงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น อย่างยั่งยืน กำกับดูแล ควบคุม และให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2) ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และจังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างความเข้าใจในแผนปฏิบัติการที่ร่วมขับเคลื่อนโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

3) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยการประสานความร่วมมือทางวิชาการ และปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กับ จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ กับ อำเภอชะอำ อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอเขาย้อย และอำเภอ เมืองเพชรบุรี มีแผนดำเนินงานจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ เป็นประจำทุกปีงบประมาณ

4) ลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อรับฟังประเด็นความคิดเห็นและความต้องการชุมชน โดยใช้กลไก การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ตามหลัก PDCA เช่น

- ขั้นตอนการวางแผนงาน (Plan) : กำหนดเป้าหมาย หน้าที่ ปัญหาของอำเภอที่แต่ละคณะรับผิดชอบ
- ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) : ประสานงาน/วางแผน/ดำเนินโครงการภายใต้กลยุทธ์ตามนโยบาย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน พร้อมสนับสนุนงบประมาณ สื่อ นวัตกรรม องค์ความรู้ จากคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อบูรณาการการเรียนการสอนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน อย่างแท้จริง
- ขั้นตอนการสรุปและประเมินผล (Check) : บูรณาการกับเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้น พัฒนาชุมชนจนเป็นต้นแบบแก้ปัญหาและต่อยอด โดยจะดำเนินโครงการในพื้นที่ชุมชนที่รับผิดชอบให้ เกิดผลลัพธ์เป็นรูปธรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการในพื้นที่ชุมชน 3 ปี ดำเนินการพัฒนาให้เกิด ความยั่งยืน ก่อนจะมีการเปลี่ยนพื้นที่ชุมชนใหม่ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ต่อไป

- ขั้นตอนการปรับปรุงตามผลการประเมิน (Act) : สังเคราะห์ปัญหาชุมชน ตอบโจทย์ พัฒนาต่อยอด โดย ทบทวนข้อมูลบริบทชุมชน (Area-based) และผลสำรวจความต้องการของชุมชน (Function-based)

5) จัดประชุมทบทวนการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสู่กระบวนการเขียนโครงการ โดยวางระบบบริหารจัดการงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ยึดหลักบริหารงาน 4 M ได้แก่

5.1 Man คือ นักศึกษา ชาวบ้าน บุคลากรของมหาวิทยาลัย และเครือข่ายการทำงาน

5.2 Money คือ งบประมาณโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ที่ได้รับจัดสรรประจำปี งบประมาณอื่น ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน เกิดความคุ้มค่าคุ้มทุน

5.3 Management คือ การบริหารโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นตามวงจร (PDCA) Plan/Do/Check/Act

5.4 Material คือ องค์ความรู้ นวัตกรรม สื่อเชิงสร้างสรรค์

6) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น

6.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี คว่ำแชมป์ 4 ปีต่อเนื่อง “มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืน” ประจำปี 2564-2567 (Sustainable Community Development University Rankings : SCDUR) เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ จัดอันดับโดยมูลนิธิเพื่อการส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย และมีผลการจัด อันดับ THE IMPACT RANKING 2024 อันดับที่ 1 ของกลุ่มราชภัฏตะวันตก อันดับที่ 2 ของกลุ่มราชภัฏ อันดับที่ 21 ของประเทศ และอันดับที่ 801-1000 ของโลก จาก 1,963

6.2 ชุมชน : มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกมิติ เกิดชุมชนต้นแบบ บูรณาการการทำงาน การขยาย ความสำเร็จสู่ชุมชนอื่น

6.3 นักศึกษา : เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและทำงานร่วมกับชุมชน

6.4 บุคลากร/คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย : พัฒนางค์ความรู้ ทำวิจัยเชิงพื้นที่ บูรณาการศาสตร์ แขนงต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาชุมชน

7) ลงพื้นที่ดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่กับมหาวิทยาลัยตามแผนงาน โดยมี การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงาน
- กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี
- สรุปและสังเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี
- รายงานผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี

8) การจัดทำรายงานสังเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี งบประมาณ เพื่อนำเสนอผู้บริหารมหาวิทยาลัยรับทราบความสำเร็จในการดำเนินโครงการฯ ในรอบปี โดยสังเคราะห์ และรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในรายการกิจกรรมโครงการฯ ตามหัวข้อ ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ภายใต้โครงการหลักของยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่น

5. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ที่ครอบคลุมพื้นที่การดำเนินงาน ขอบข่ายของ ผู้รับบริการ และความยั่งยืนของโครงการ

หลักสำคัญในการพัฒนาชุมชนให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม ชุมชนเกิดความเข้มแข็งตอบสนองต่อความต้องการ แก้ปัญหาให้แก่ชุมชนพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ “การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยจัดเวทีปราศรัยรับฟังความคิดเห็นความต้องการ และปัญหาชุมชน จัดลำดับความต้องการและปัญหาที่เร่งด่วน ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน จากหลักการดังกล่าว สามารถแก้ปัญหาให้แก่ชุมชน และสนับสนุนให้ชุมชนเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน โดยมีกระบวนการในการศึกษาอบรมให้กับชุมชนตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) สร้างความตระหนักและรับรู้ปัญหาร่วมกัน

วิธีการที่ใช้คือการพูดคุยแบบเป็นกันเองทำให้สมาชิกในชุมชนไว้วางใจและเกิดความศรัทธาในตัวเราให้ได้ คณะทำงานโครงการฯ ของมหาวิทยาลัยใช้เวลาในการลงพื้นที่ชุมชนในตอนเย็นทุกวันโดยเริ่มพูดคุยจากบ้านที่หนึ่ง ไปบ้านที่สอง สามสี่ จนครบทุกหลังคาเรือน จึงเข้าร่วมประชุมของหมู่บ้านให้ทุกคนเสนอปัญหาที่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทุกคนถ้าไม่แก้ไขจะทำให้เกิดผลเสียหายตามมา

2) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

เมื่อได้ประเด็นปัญหาตามข้อเสนอของชุมชนแล้ว ได้ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยดูจากปัญหาที่สามารถแก้ไขได้โดยทันทีโดยไม่ต้องร้องขอจากหน่วยงานใด

3) ให้การศึกษาจากวิทยากรและผู้มีประสบการณ์

เมื่อสรุปประเด็นปัญหาหลักคณะทำงานโครงการฯ ของมหาวิทยาลัยจะเชิญวิทยากรด้านวิชาการและผู้มีประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชน คิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน

4) ใช้กระบวนการศึกษาดูงานชุมชนที่มีปัญหาและมีลักษณะใกล้เคียงกัน

ในการไปศึกษาดูงานได้กำหนดประเด็นให้ทุกคนไปหาคำตอบจากการศึกษาดูงานและนำผลที่ได้มาสรุปร่วมกัน

5) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงาน

เน้นการคิดแบบมีส่วนร่วมและเน้นการทำงานแบบบูรณาการการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนโดยเน้นสถาบันการศึกษา

6) ปฏิบัติจริงและประเมินผลการทำงาน

มีการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติอย่างชัดเจน มีผู้ดูแลทุกขั้นตอนโดยคณะทำงานโครงการฯ ของมหาวิทยาลัยจะเป็นพี่เลี้ยงร่วมทำงานและประเมินผลทุกขั้นตอนตัวอย่างเช่น ชุมชนบ้านโค้งตาบง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอนาทอง จังหวัดเพชรบุรี เป็นชุมชนที่มหาวิทยาลัยได้ร่วมให้การสนับสนุน ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ต่อไปนี้จะขออธิบาย กลวิธีที่ใช้ในการพัฒนาจากจุดเริ่มต้นสู่ความสำเร็จ โดยใช้กลยุทธ์สำคัญ 4 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

6.1 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม เน้นการทำให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นเจ้าภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

6.2 กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ ในการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างยั่งยืนนั้น การพัฒนาคน ถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนา ดังนั้นกลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ โดยเน้นการเสริมศักยภาพของคนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ถูกนำมาใช้เป็นลำดับแรก โดยใช้ในการพูดคุย การสัมภาษณ์และการประชุมแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อลำดับความสำคัญให้ได้ว่า สิ่งที่คุณและชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือเรื่องใด เมื่อได้ประเด็นดังกล่าวแล้วใช้การบรรยายในการเสริมพลังอำนาจ

6.3 กลยุทธ์การบูรณาการ ถือได้ว่าเป็นกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในการบริการวิชาการและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนมากที่สุด

6.4 กลยุทธ์การทำงานเป็นเครือข่าย ปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละปัญหาอาจจะมีสาเหตุหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายและแตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งอาจแก้ปัญหาได้ไม่ทั้งหมด ต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นในการทำงานเพื่อให้งานดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด ในการพัฒนาชุมชนต้องใช้เครือข่ายในการทำงาน ดังนั้นจึงได้ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นเครือข่าย เน้นการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายจากหน่วยงานภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย

6. ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ในประเด็นสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม

ชุมชนที่ประสบความสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดจนสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยตนเองและเกิดความยั่งยืน จนเป็นต้นแบบในการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ชุมชน ในจังหวัดเพชรบุรี มีผลดำเนินการดังนี้

ชุมชนต้นแบบ	ผลลัพธ์ความสำเร็จของการพัฒนา
ชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจ ชุมชนไร่มะขาม ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี	ชุมชนสามารถรวมกลุ่มและดำเนินการในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง สามารถแก้ปัญหาของชาวนาจากหนี้สินที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าว และสามารถก่อตั้งโรงสีแห่งความสุข ซึ่งเป็นโรงสีของชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาด้านอาชีพและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน
ชุมชนต้นแบบด้านสังคม ชุมชนบ้านโค้งตาบง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์	ชุมชนมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาตามความเร่งด่วนซึ่งเป็นปัญหาด้านการดำรงชีวิต ตั้งแต่ความเป็นอยู่ตลอดจนการพัฒนาด้านอาชีพจนสามารถพัฒนาจากชุมชนที่มีความยากจนที่สุดในจังหวัดสุรินทร์ พัฒนาขึ้นมาจนกลายเป็นชุมชนที่พัฒนาเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดสุรินทร์ เมื่อชุมชนเข้มแข็งก็สามารถสร้างประโยชน์ให้กับสาธารณชนโดยการเป็นชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากร ได้รับรางวัล คาร์บอนเครดิต จากการพัฒนาในทุกมิติอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนเป็นชุมชนต้นแบบด้านสังคมพัฒนาโดยภาพรวม
ชุมชนต้นแบบด้านวัฒนธรรม ชุมชนหนองจอก ตำบลหนองจอก อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์	ชุมชนสามารถรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาโดยก้าวข้ามปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลและมุ่งมั่นพัฒนาชุมชนจนสามารถพัฒนาจนเกิดแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเมืองเก่ายังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์และความเป็นอยู่ของชุมชนแบบดั้งเดิม
ชุมชนต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา ตำบลท่าช้าง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์	ชุมชนพัฒนาเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะในชุมชนมีหน่วยงานต่างๆ มาศึกษาดูงานจำนวนมาก เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา และผู้ศึกษาดูงานทั่วประเทศ สามารถขยายผลการเรียนรู้การจัดการขยะชุมชนไปยังเครือข่ายชุมชนในจังหวัดสุรินทร์และเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนอื่นๆ ได้อย่างเข้มแข็ง ได้รับรางวัลการจัดการขยะชุมชนในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

สรุปข้อมูลด้านการพัฒนาท้องถิ่น

- พื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เฉพาะอำเภอบางสะพานน้อย อำเภอสามร้อยยอด อำเภอปราณบุรี)
- จำนวนโครงการพัฒนาท้องถิ่น

(มิติด้าน)	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567
ด้านเศรษฐกิจ	16	29	26	31	25	36	40
ด้านสังคม	6	10	14	29	9	11	15
ด้านสิ่งแวดล้อม	4	5	5	5	8	4	6
ด้านการศึกษา	29	3	6	12	24	12	11
รวม	55	47	51	77	66	63	72

หมายเหตุ : โครงการพัฒนาท้องถิ่นด้านสังคมหมายถึงมิติของศิลปวัฒนธรรมและสุขภาวะของคนในชุมชนท้องถิ่นด้วย ส่วนโครงการพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษาหมายถึงการพัฒนาโรงเรียน/สถานศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้สอนและผู้เรียนของโรงเรียน/สถานศึกษาในพื้นที่ และการอบรมให้ความรู้แก่ผู้สอนและผู้เรียนของโรงเรียน/สถานศึกษาในพื้นที่

สรุปจำนวนหมู่บ้านที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเข้าทำโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ดำเนินการใน แต่ละปีงบประมาณ	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ดำเนินการ โดย ไม่ซ้ำกับปีงบประมาณก่อนหน้า (เปิดพื้นที่ใหม่ที่ไม่เคยดำเนินโครงการ พัฒนามาก่อนเลยนับตั้งแต่ปี 2561)
2561	69	
2562	132	88
2563	46	26
2564	65	20
2565	89	25
2566	71	29
2567	53	36
รวม	525	224

กล่าวโดยสรุป นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึง ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดำเนินการในพื้นที่บริการจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นจำนวน 525 หมู่บ้าน/ชุมชน

7. การบูรณาการกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

กระบวนการทำงาน	การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย
กระบวนการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่น	- วิเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการ ที่แท้จริงของท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบโดยจัดทำ เป็นฐานข้อมูลพื้นที่บริการและวางแผน กำหนดเป้าหมาย พัฒนาเชิงพื้นที่ - สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม) ในการวางแผน พัฒนาเชิงพื้นที่ และดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

กระบวนการทำงาน	การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย
	3. ดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนที่กำหนดไว้ในข้อ 1 โดยบูรณาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยของนักศึกษาและอาจารย์กับการพัฒนาท้องถิ่น 4. กำกับ ติดตาม และประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง นำเสนอคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ 5. นำเสนอผลการประเมินความสำเร็จและข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6. เผยแพร่นำเสนอผลการดำเนินงานประจำปีในรูปแบบสื่อวิดีโอและการจัดนิทรรศการโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
กระบวนการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู	บุคลากรบูรณาการศาสตร์ระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและบูรณาการกับภาคี เครือข่ายภาครัฐ/เอกชน เน้นการมีส่วนร่วม และผู้รับบริการ อาทิ ประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน นักศึกษาครูบุคลากรทางการศึกษา นักศึกษาคณะครุศาสตร์
กระบวนการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการศึกษา	มหาวิทยาลัยมีกลไกการดำเนินงานยกระดับคุณภาพบัณฑิต โดยเพิ่มกลไกความร่วมมือระหว่างรองคณบดีฝ่ายวิชาการทุกคณะ ประธานสาขาวิชา กลุ่มงานพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี และสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เพื่อสร้างความร่วมมือภายในแบบ “จตุรภาคี” ทางวิชาการในระดับผู้ปฏิบัติการให้มากขึ้น ในการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการร่วมกัน ส่งผลให้งานวิชาการของมหาวิทยาลัยสามารถตอบโจทย์ของผู้ปฏิบัติการ ตรงตามตัวชี้วัดต่างๆ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพพร้อมทำงานได้มากขึ้น
กระบวนการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ	1. จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดโดยมีคณบดีแต่ละคณะและนายอำเภอแต่ละอำเภอเป็นประธานดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดร่วมดำเนินการ 2. จัดทำบันทึกข้อตกลงทางความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาท้องถิ่นกับหน่วยงานเครือข่ายตามข้อ 1 3. คณะทำงานร่วมกันกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 4. ผู้รับผิดชอบโครงการ (คณะ) วางแผนการพัฒนาพื้นที่โดยจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาที่ต้องแก้ไข

กระบวนการทำงาน	การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย
	และสามารถดำเนินการได้ตามศักยภาพและบทบาทของมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงต่อยอดและพัฒนาพื้นที่ให้มีความโดดเด่นสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้ตามพื้นฐานและบริบทของชุมชน 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการจัดตั้งสำนักงานโครงการยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่นเพื่อหนุนเสริมการพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถขับเคลื่อนงานได้ตามเป้าประสงค์ โดยทำหน้าที่ในการประสานงาน อำนวยความสะดวก และหนุนเสริมการทำงานให้กับหน่วยงานคณะต่างๆ และกำกับติดตามการดำเนินงานเชิงพื้นที่ให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนและสามารถปรับแผนดำเนินงานให้ทันต่อสถานการณ์ 6. การหนุนเสริมศักยภาพบุคลากรให้มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยการจัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน 7. พัฒนาเว็บไซต์โครงการยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งในการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเป้าหมาย การพัฒนา การกำกับติดตามและการรายงานผลการดำเนินงาน และสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินงานต่อสาธารณชน
กระบวนการสร้างคุณลักษณะ 4 ประการตามพระบรมราโชบาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีกระบวนการสร้างคุณลักษณะ 4 ประการ ตามพระบรมราโชบายแก่นักศึกษา ดังนี้ 1. เชื่อมโยงอัตลักษณ์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยฯ ได้แก่ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่จิตอาสา กับ คุณลักษณะ 4 ประการ ตามพระบรมราโชบาย 2. สำนวญพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยฯ ว่าต้องมีการส่งเสริมคุณลักษณะด้านใดบ้าง 3. จัดทำประเด็นการส่งเสริมคุณลักษณะของนักศึกษา และกำหนดวิธีการในการส่งเสริมคุณลักษณะในด้านต่างๆ 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะของนักศึกษาเช่น ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัยด้วยกิจกรรมสวมหมวกนิรภัย 100% ส่งเสริมการมีอาชีพมีงานทำ ด้วยอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น เป็นต้น 5. ใช้กระบวนการวิศวกรสังคมในการเสริมสร้างคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน และมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถ

กระบวนการทำงาน	การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย
	คิติวิเคราะห์แยกแยะ และมีจิตสาธารณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ 6. ประเมินผลกระบวนการพัฒนานักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม 7. รายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ที่มาอ้างอิงจาก : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, (2565). กระบวนการทำงานของมหาวิทยาลัยที่ทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี 2565 บรรลุลผล. รายงานผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2565. หน้า 65-69

8. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือนวัตกรรม

ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา และทำงานร่วมกับชุมชน ภาควิชาเครือข่าย ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีมิติในการทำงานแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือนวัตกรรม ประกอบด้วย

1) การปรับกระบวนการคิดของชุมชนในการแก้ปัญหาโดยตนเองมากกว่าการขอความช่วยเหลือจากทางราชการ โดยเน้นการเปิดเวทีประชาคมเพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริงของตนเอง นำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน โดยเน้นแนวคิดที่เรียกว่าอริยสัจ 4 คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มาเป็นแนวทางหรือกระบวนการในการแก้ไขปัญหา นอกจากนั้นได้มีการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นหลักในการทำงาน ทำให้ได้รับความไว้วางใจ ความมั่นใจจากชุมชน และพร้อมที่จะแก้ปัญหาร่วมกันตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้ตั้งเป้าหมายไว้ โดยได้ข้อสรุปตรงกันว่าปัญหาของชุมชน ชุมชนต้องเป็นเจ้าภาพในการแก้ไข โดยการมีส่วนร่วมทำงานกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2) การสร้างความเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เนื่องจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความเชื่อว่าเมื่อเข้ามาสู่สถาบันแห่งนี้ หน้าที่หลักคือการเรียนการสอนนักศึกษาเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมหาวิทยาลัยได้น้อมนำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นมาเป็นหลักในการทำงาน ทำให้มีบุคลากรบางกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ที่ต้องเปลี่ยนไป ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิดของบุคลากรดังกล่าว โดยใช้วิธีการละลายพฤติกรรมของบุคลากรนำบุคลากรไปอยู่ร่วมกับชุมชนตามโครงการ “ราชภัฏเพชรบุรีอยู่บ้านกับชุมชน” เมื่อเสร็จสิ้นโครงการทำให้บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ มีความคิดที่เปลี่ยนไป พร้อมร่วมกันทำงานในการพัฒนาท้องถิ่น สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ท้องถิ่นด้วยความสุขและความเต็มใจ

3) การพัฒนาระบบและกลไกในการทำงานร่วมกับภาควิชาเครือข่าย ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์และความยั่งยืนอย่างแท้จริง จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลพบว่าอุปสรรคสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการพัฒนาท้องถิ่นก็คือ ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะหน่วยงานระดับจังหวัดที่มีความคิดว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจะเข้าไปชิงงานการพัฒนาท้องถิ่นจากจังหวัด ทำให้หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดนั้นขาดความร่วมมือ จากข้อมูลดังกล่าวได้ก่อให้เกิดแนวความคิดและกลวิธีในการที่จะดึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในจังหวัด โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

3.1 การเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อชี้แจงเหตุผล นโยบาย และแนวทางในการทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น พร้อมกับชี้แจงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ รวมถึงอธิบายให้เห็นบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ที่จะลงไปทำงานร่วมกับจังหวัดเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ

3.2 จัดทำระบบและกลไกร่วมกับจังหวัด โดยมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับจังหวัดเพชรบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้จังหวัดเพชรบุรีและหน่วยงานในจังหวัด ได้ทราบถึงบทบาทของตัวเองในการที่จะทำงานประสานกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จากระบบและกลไกดังกล่าว พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและจังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานแรกในประเทศไทยที่ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เน้นการบูรณาการการทำงานอย่างเป็นระบบ และทำให้ได้ผลลัพธ์อย่างแท้จริง ในส่วนของจังหวัดเพชรบุรีนั้นได้มีการแบ่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบทั้งหมด 3 คน ในขณะเดียวกันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีก็ได้มีการแบ่งให้คณบดีทุกคณะลงทำงานในทุกอำเภอ ตามนโยบาย 1 คณะ 1 อำเภอ ดังนั้นระบบและกลไกในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจึงเป็นระบบที่ชัดเจน สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาได้ทุกท้องที่ เพื่อทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นและสามารถแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมในบริบทของการเปลี่ยนแปลงของประเทศและท้องถิ่น ในการทำงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สิ่งสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างเร่งด่วนก็คือ **การพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลของชุมชน** จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การพัฒนาท้องถิ่นจะไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากผู้ที่เข้าไปร่วมพัฒนาไม่รู้ปัญหาที่แท้จริง จึงแก้ปัญหาไม่ตรงจุด ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในทุกมิติ โดยมีการประสานงานกับกรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานจังหวัด ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดทำฐานข้อมูลของชุมชนอย่างเป็นระบบ ฐานข้อมูลดังกล่าวนี้ปัจจุบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงตรงตามปัญหา ตรงตามบริบทของชุมชน ทำให้ผู้บริหารหรือผู้ที่ลงไปทำโครงการได้ตัดสินใจวางแผนแก้ปัญหาพร้อมกับชุมชนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และสามารถที่จะทำงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

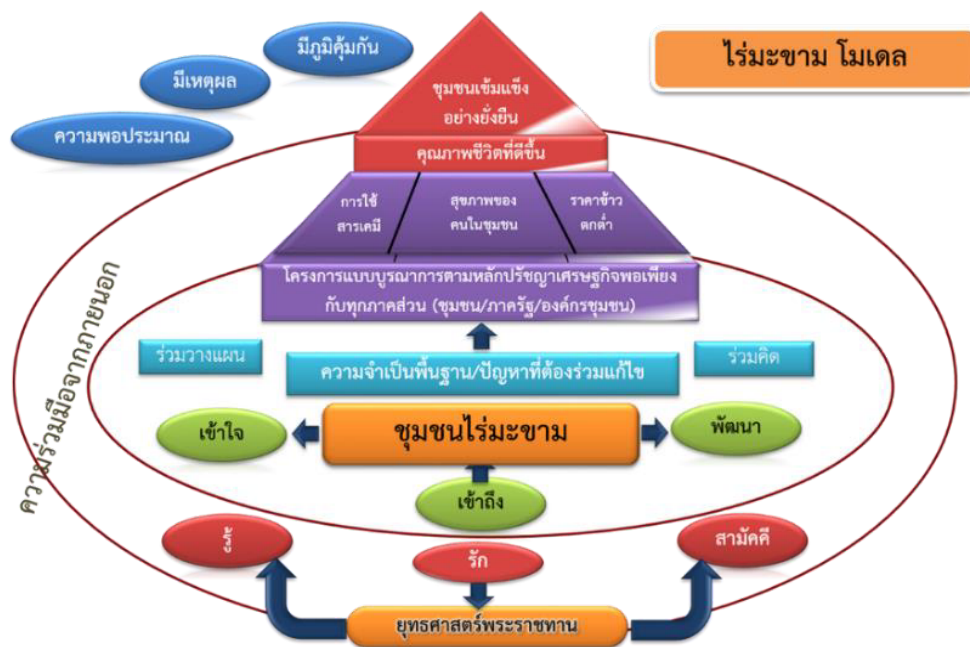
9. ความคุ้มค่า ความคุ้มค่าของผลงาน/โครงการ

องค์ความรู้กระบวนการสร้างชุมชนต้นแบบแต่ละด้านสามารถพัฒนารูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อขยายผลต่อชุมชนอื่นๆ ได้ ดังนี้

1) ชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจ ชุมชนไร่มะขาม ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ชุมชนไร่มะขามเป็นชุมชนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้เข้าไปร่วมแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จในทุกมิติและเกิดโมเดลการทำงานที่สามารถนำไปขยายผลใช้เป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาให้กับชุมชนอื่น ๆ ได้ อย่างดีเยี่ยม ด้วยการก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไร่มะขาม” ผลิตข้าวหอมปทุมธานี ออร์แกนิก 100% ออกสู่ตลาดโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง มีผลผลิตไร่ละ 1 ตันข้าวเปลือกและขายในราคาต่ำกว่าท้องตลาด ภายหลังจากพัฒนาการปลูกข้าวอินทรีย์อย่างเป็นระบบ พบว่าสามารถลดต้นทุนการผลิตได้มากเมื่อเปรียบเทียบกับแปลงข้าวที่ใช้สารเคมี คือ แปลงข้าวธรรมดา มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,300 บาท ต่อไร่ ขณะที่ข้าวอินทรีย์มีต้นทุนเฉลี่ย 1,500 บาทต่อไร่ หากรวมค่าแรงจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 3,000 บาท ต่อไร่ โดยผลผลิตข้าวอินทรีย์ที่ชุมชนไร่มะขามปลูกได้อยู่ที่ประมาณ 90-95 ถึงต่อไร่ ซึ่งเดิมเคยปลูกได้

เพียง 60-70 ถึงโมเดลการทำงาน จากความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนไร่มะขามนั้น สามารถสร้างเป็น ไร่มะขาม โมเดล เพื่อชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน อันเป็นต้นแบบในการทำงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

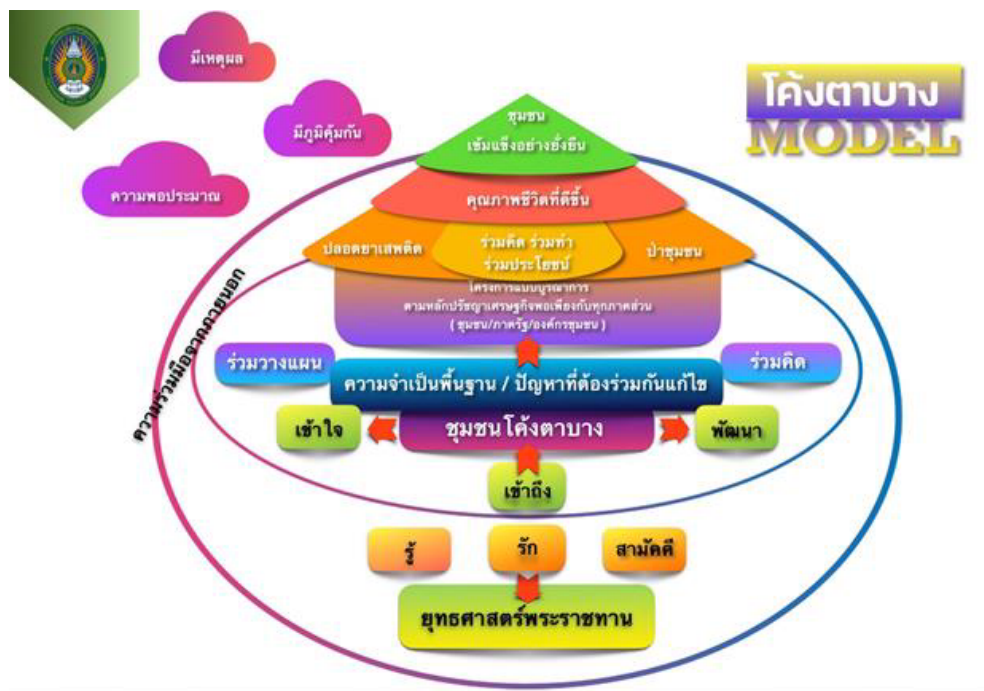
ภาพ ไร่มะขาม โมเดล

ที่มาอ้างอิงจาก : พจนารถ บัวเขียว, (2564), รูปแบบการทำงานที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนไร่มะขามสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจนได้รับรางวัลระดับประเทศ. เอกสารการพัฒนาและยกระดับชุมชนไร่มะขามสู่หมู่บ้านต้นแบบการผลิตข้าวอินทรีย์ตามวิถีเกษตรพอเพียง “หมู่บ้านต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน”. หน้า 60

2) ชุมชนต้นแบบด้านสังคม ชุมชนบ้านโค้งตาบาง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอยางาย จังหวัดเพชรบุรี

ชุมชนบ้านโค้งตาบาง เป็นชุมชนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้เข้าไปแก้ปัญหาให้กับชุมชนตั้งแต่ พ.ศ.2558 เป็นต้นมา ตามปัญหาพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ความยากจน 2) ขาดที่ดินทำกิน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่อพยพมาจากพื้นที่อื่น และ 3) ขาดทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ โดยมหาวิทยาลัยฯ ให้บริการทางวิชาการโดยความรู้และกระบวนการส่งเสริมการปลูกป่า หรือที่เรียกว่า ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ทำให้ป่าชุมชนของโค้งตาบางเป็นป่าชุมชนที่ยั่งยืน เป็นป่าชุมชนที่เป็นแหล่งอาหาร เป็นป่าชุมชนที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายในเรื่องของไฟป่า และเป็นป่าชุมชนที่ทุกคนเป็นเจ้าของ ซึ่งจากการฟื้นฟูป่าชุมชนนี้เองนำมาสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่ชุมชน สามารถต่อยอดการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรจากป่าชุมชน เกิดขึ้นเป็น “ศูนย์บริการแพทย์แผนไทยโค้งตาบาง” แหล่งสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ศูนย์ฯ นี้เกิดขึ้นจากความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีอำเภอยางายพื้นที่รับผิดชอบในโครงการ 1 คณะ 1 อำเภอยางายได้ร่วมกับสวนเพชรริเวอร์วิว รีสอร์ท เพื่อเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมและขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ช่วยให้ชุมชนโค้งตาบางมีสถานที่นวดผ่อนคลายจากการทำงาน อัตราค่าบริการ ชั่วโมงละ 200 บาท จากผลการดำเนินงาน

สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดีขึ้น โดยสมาชิก 13 คน รวมรายได้เพิ่มขึ้นจากการนวด (อาชีพรเสริม) จำนวน 95,600 บาท/เดือน นอกจากนี้ยังมีช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรผ่านทางเพจเฟสบุ๊คและไลน์ มีการจำหน่ายตามโรงงานต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

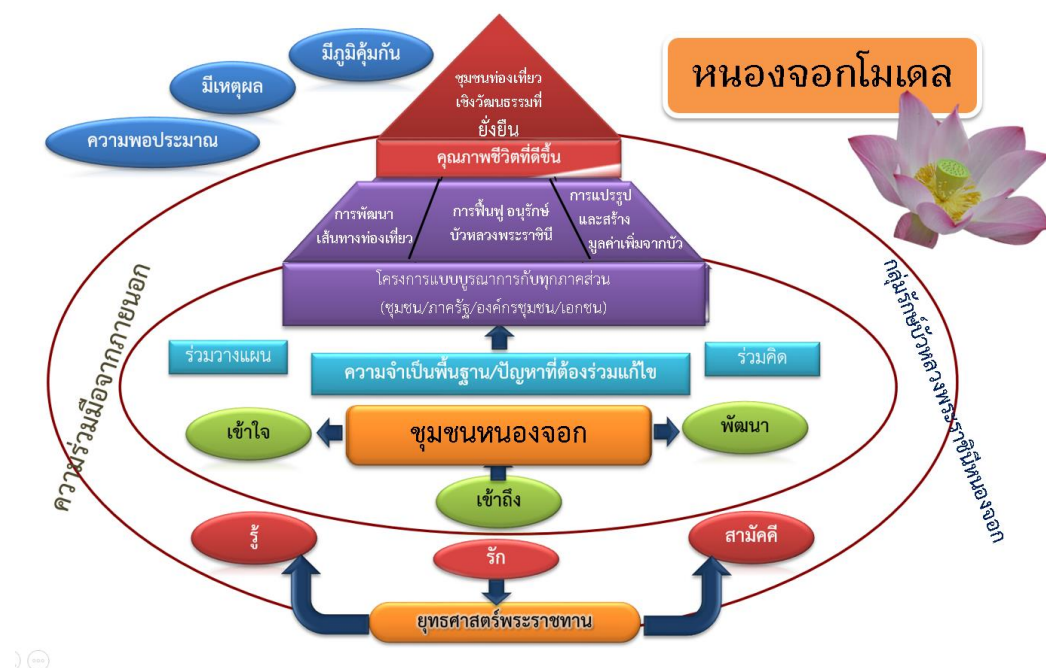
ภาพ ไค้ตบบาง โมเดล

ที่มาอ้างอิงจาก : พจนารถ บัวเขียว, (2564), ไค้ตบบาง MODEL. เอกสารชุมชนบ้านไค้ตบบาง ชุมชนต้นแบบด้านสังคมแห่งความสุข. หน้า 7

3) ชุมชนต้นแบบด้านสังคมวัฒนธรรม ชุมชนหนองจอก ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ชุมชนหนองจอกเป็นย่านชุมชนเก่าที่ยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีเป้าหมายในการพัฒนาเพื่อรื้อฟื้นย่านชุมชนเก่าหนองจอกที่เสื่อมโทรมให้กลับมาชีวิตชีวาและพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยคงรักษาอัตลักษณ์ของชุมชนเก่าหนองจอกให้คงอยู่ต่อไป ด้วยแนวคิดในการพัฒนาดังกล่าวจึงเกิดการสร้างกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายในการให้อยู่อย่างยั่งยืนต่อไป โดยมุ่งเป้าและมองเห็นความสำคัญของการเคลื่อนไหวภายในชุมชน รวมทั้งปลูกจิตสำนึกของชุมชน และประชาสัมพันธ์ให้คนนอกชุมชนรับทราบว่ามีพัฒนาและการรื้อฟื้นชุมชนเก่านี้ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นด้วยการแบ่งการปกครองในชุมชนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลมหาวิทยาลัยฯ จึงมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงและประสานงานระหว่างหน่วยงานโดยได้น้อมนำพระราชโบายในยุทธศาสตร์พระราชทาน “รู้ รัก และสามัคคี” มาปฏิบัติร่วมกัน โดยใช้ “วัด” เป็นศูนย์กลางในการขจัดความขัดแย้งและเชื่อมโยงทั้งสองฝ่าย และนำหลักพระราชดำริ พระราชทาน หลักการ “บวร” อันหมายถึง “การนำสถาบันหลักในชุมชนมาเป็นกลไกในการพัฒนาและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนา ตัดสินใจ แก้ปัญหาตนเองและชุมชน กำหนดแผนแม่บทชุมชนด้วยการร่วมกันคิด สร้างและบริหารจัดการชุมชน ของคนในท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นเจ้าของ” จากการพัฒนาทั้งคนและพัฒนาชุมชนไป

พร้อมๆกัน ในช่วงระยะ 5 ปี ได้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของชุมชนและบทบาทของผู้คนในชุมชน ให้มีความตระหนักรู้ในการรักษาและหวงแหน มรดกท้องถิ่นของตน ไม่ใช่เพียงการให้ขึ้นในชั่วขณะหนึ่ง แต่การที่คนในชุมชนร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้ทำงานร่วมกันและวางแผนร่วมกันไปจนถึงอนาคต ทำให้ภาพการทำงาน และระบบการปฏิบัติงานในหนองจอกกลับมาเป็นปึกแผ่น และเป็นระบบอีกครั้ง ชุมชนหนองจอกแม้ว่าจะมีการจัดงานกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพียงสองครั้ง ด้วยความสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยนั้น หลังจากการทำงานอย่างเป็นระบบแล้ว ก็สามารถทำให้เกิดความต่อเนื่องในความคิดสร้างสรรค์ ชุมชนมีความภาคภูมิใจสามารถยืนหยัดและตั้งหลักด้วยตนเองได้ พร้อมทั้งการรักษา มรดกทางวัฒนธรรมของตนเองให้คงอยู่ยั่งยืน

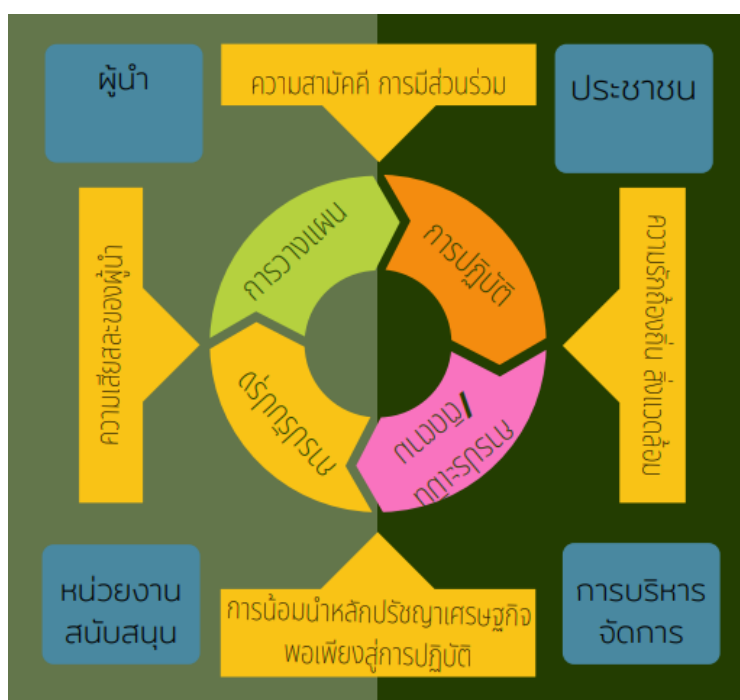
ภาพ หนองจอกโมเดล

ที่มาอ้างอิงจาก : งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, (2564), หนองจอกโมเดล. รายงานผลการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม ปี 2562-2564.

4) ชุมชนต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา ตำบลท่ายาง อำเภوتاเยียง จังหวัดเพชรบุรี

ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา เป็นชุมชนที่มหาวิทยาลัยฯ กำหนดเป็นชุมชนเป้าหมายพัฒนา ร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานจังหวัด ได้แก่ สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี โดยได้ร่วมกันดำเนินการพัฒนาชุมชนปลอดภัยโดยใช้หลัก 3Rs มาตั้งแต่ ปี 2558- 2564 โดยชุมชนยึดหลักการทำงานตามพระราชดำริ คือ “การระเบิดจากข้างใน” ชุมชนได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งฐานกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการขยะอย่างครบวงจร ได้แก่ การจัดตั้งธนาคารขยะ การลดการใช้ถุงพลาสติก การใช้เตาเผาชีวมวล ธนาคารใบไม้ กิจกรรมซ่อมบำรุง กิจกรรมปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งการดำเนินการอย่างครบวงจรและความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนที่มีความตั้งใจจริงในการพัฒนาชุมชน ทำให้ชุมชนหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา เป็นหมู่บ้านต้นแบบในการบริหารจัดการขยะในชุมชนมีหน่วยงานต่างๆ มาศึกษาดูงานจำนวนมาก และได้รับรางวัลชนะเลิศหมู่บ้านจัดการขยะ ระดับจังหวัดเพชรบุรี ได้ส่งผล

การดำเนินการของชุมชนเข้าร่วมโครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนระดับภาคตะวันตก ประเพณีชุมชนขนาดกลาง มหาวิทยาลัยฯ ยังคงให้การสนับสนุนการดำเนินการชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาตนเอง และได้มีการนำนักศึกษาลงทำกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน ทำให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนอีกแห่งหนึ่ง และในปี 2562 ชุมชนได้รับคัดเลือกให้เป็นพื้นที่แห่งความสำเร็จในการติดตามงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรที่ติดตามผลการดำเนินการร่วมกันระหว่างท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยฯ และได้เป็นชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกให้ทำสารคดีเทิดพระเกียรติของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ทำให้ชุมชนเกิดขวัญกำลังใจในการดำเนินงานในด้านการพัฒนาชุมชนเป็นอย่างมาก

แผนภาพ “รูปแบบการทำงาน ชุมชนต้นแบบจัดการขยะ”

ที่มาอ้างอิงจาก : ศศิวิมล กาหลง, (2563), ถอดบทเรียนชุมชนต้นแบบจัดการขยะหัวทุ่ง-ทุ่งพร้าวพัฒนา อำเภอยางาย จังหวัดเพชรบุรี. สืบค้นจาก: URL: <https://research.pbru.ac.th/news/416/> เข้าถึง 21 กุมภาพันธ์ 2568.

10. ภาคผนวก (ภาพประกอบ เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ๆ)

ภาพ รูปแบบการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ที่มาอ้างอิงจาก : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, (2566). รูปแบบการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. รายงานผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2566. หน้า 100

ภาพ ราชภัฏ โมเดล

ที่มาอ้างอิงจาก : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, (2566). รูปแบบการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. รายงานผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2566. หน้า 100

ผลการจัดอันดับ SCD University Rankings 2024 มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้รับการจัดอันดับที่ 1 ของประเทศ 4 ปีต่อเนื่อง (ปี 2564-2567)